

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

**PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIELSKU PODLASKIM
ul. Kazimierzowska 18
17-100 Bielsk Podlaski**

Białystok – maj – 2019 r.

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim przeprowadzonej w dniach 29 marca 2019 r. 8-9 i 11-12 kwietnia 2019 r.

Burmistrzem Bielska Podlaskiego w okresie podlegającym kontroli był Pan Jarosław Borowski.

Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim od 31 grudnia 2004 r. jest Pan Anatol Wasiluk.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim utworzono uchwałą Nr XIV/81/90 Miejskiej Rady Narodowej z dnia 18 kwietnia 1990 r.

Kontrolę przeprowadzili:

1. Marta Giermaniuk – główny specjalista – kierownik zespołu kontrolujących,
2. Anna Giesko – główny specjalista,
3. Ewa Bijak – główny specjalista

– pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia: Nr 1/2019 z dnia 14 marca 2019 r. (PS-V.431.10.2019.MG) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

[Akta kontroli, str. 32-36]

Ileć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) Ośrodka/MOPS – należy przez to rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, ul. Kazimierzowska 18, 17-100 Bielsk Podlaski.
- 2) ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielał Pan Anatol Wasiluk – dyrektor MOPS, Pani Anna Niewińska - kierownik Działu świadczeń i pomocy środowiskowej oraz Pani Bożena Sokołowska – kierownik Działu administracyjno- gospodarczego.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek mieści się na I piętrze. Do dyspozycji pozostaje 13 pokoi, 2 łazienki i 2 pomieszczenia gospodarcze. Dyrektor, dwaj kierownicy działów oraz prawnik posiadają własne pokoje. Dział finansowo – księgowy zajmuje dwa pokoje, w jednym obsługiwana jest kasa. Pracownicy socjalni mają do swojej dyspozycji 5 pokoi. Odrębne pomieszczenie zajmują pracownicy realizujący świadczenia rodzinne. Ośrodek ma dostęp do piwnicy, w której znajduje się składnica akt i sala spotkań oraz szkoleń wewnętrznych.

Pomieszczenia są wyposażone w meble biurowe: biurka, szafy, krzesła obrotowe, zwykłe krzesła, komputery (stacjonarne i przenośne) i drukarki, telefony stacjonarne i 3 telefony komórkowe (służbowe) dla pracowników socjalnych, fax i skaner. Korytarze są pozbawione barier architektonicznych. Budynek jest wyposażony w windę.

[Akta kontroli str. 66]

II. Zasoby kadrowe ośrodka

W okresie kontrolnym w Ośrodku byli zatrudnieni:

- dyrektor,
- główna księgowa,
- kierownik działu świadczeń i pomocy środowiskowej,
- kierownik działu administracyjno - gospodarczego,
- 7 specjalistów pracy socjalnej, w tym jeden zatrudniony do 19 lutego 2019 r. i jeden do 14 listopada 2018 r.,
- 6 starszych pracowników socjalnych, w tym jeden na zastępstwo za specjalistę pracy socjalnej,
- 3 pracowników socjalnych, w tym jeden zatrudniony do 9 grudnia 2018 r. na stanowisku asystenta rodziny i jeden zatrudniony do 30 września 2018 r. na stanowisku opiekuna,
- 3 asystentów rodziny, w tym jeden zatrudniony od 10 grudnia 2018 r., jeden od 18 marca 2019 r. oraz jeden był zatrudniony do 17 marca 2019 r.,
- 1 starszy inspektor,
- 8 inspektorów, w tym jeden zatrudniony do 19 marca 2018 r.,
- konsultant/prawnik, który był zatrudniony do 30 lipca 2018 r.,
- 13 opiekunów,
- 5 opiekunów w ośrodku pomocy społecznej, w tym jeden na ½ etatu zatrudniony do 5 grudnia 2018 r., a od 10 stycznia 2018 r. pracuje w ramach prac interwencyjnych, jeden był zatrudniony do 29 kwietnia 2018 r.,
- 1 referent,
- 1 pomoc administracyjna,
- 1 sprzątaczką.

Ponadto od 01.01.2018 r. do dnia kontroli w ramach umowy zlecenia 10 osób realizowało specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 1 zapewniała obsługę prawną oraz 1 dowoziła posiłki do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim.

[Akta kontroli, str. 103-118]

W trakcie kontroli sprawdzono kwalifikacje pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Stwierdzono, że posiadają oni wymagane kwalifikacje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1260), ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) oraz z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.).

Miasto Bielsk Podlaski zamieszkuje 25 759 mieszkańców (stan na 28 lutego 2019 r.). **Zgodnie ze sprawozdaniem MRPiPS-03 (sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII/2018 r.) z dnia 15 stycznia 2019 r. pomocy w formie pracy socjalnej w 2018 r. udzielono 1 rodzinie przy czym rzeczywista liczba rodzin korzystających z pomocy wynosiła 945.**

Stwierdzono, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku spełnia standard określony w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym

ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tysiące mieszkańców oraz nie mniej niż 3 pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe zgodne ze wzorem legitymacji pracownika socjalnego określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1788 ze zm.).

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

Ośrodek funkcjonuje na podstawie statutu określonego Uchwałą Rady Miasta Bielsk Podlaski nr XLII/269/14 z dnia 28 marca 2014 r. (tekst jednolity uchwała Nr XXIX/227/17 z dnia 28 marca 2017 r.).

Zarządzeniem Nr 328/17 z dnia 31 stycznia 2017 r. Burmistrz Bielska Podlaskiego zatwierdził Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, który obowiązywał do dnia 31 marca 2018 r., następnie Zarządzeniem Nr 508/18 z dnia 1 marca 2018 r. Burmistrz Bielska Podlaskiego zatwierdził nowy Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim.

[Akta kontroli, str. 41-64]

Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski upoważnił dyrektora Ośrodka, kierownika Działu Świadczeń i Pomocy Środowiskowej oraz kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski z dniem 14 stycznia 2005 r. udzielił dyrektorowi Ośrodka pełnomocnictwa, wynikającego z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 r., poz. 506 ze zm.).

[Akta kontroli, str. 70-80]

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek prowadzi dzienniki korespondencyjne oraz ewidencję wyjść służbowych pracowników.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowania w sprawach świadczeń, określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończone decyzjami administracyjnymi przeprowadzone były poza przypadkami opisanymi w protokole zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalona była na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

W okresie kontrolnym wywiady środowiskowe przeprowadzano w terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektora Ośrodka w okresie objętym kontrolą wywiadów w formie elektronicznej nie przeprowadzano, wypełniano je w postaci papierowej.

[Akta kontroli, str. 130]

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Miasto Bielsk Podlaski posiada podjętą uchwałą Nr XLVI/304/14 Rady Miasta Bielsk z dnia 24 czerwca 2014 r. Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski na lata 2014-2022, którą aktualizowano:

- Uchwałą Nr XVIII/145/16 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 kwietnia 2016 r., poprzez dodanie rozdziału „IIIa. Harmonogram realizacji strategii na lata 2016-2017” stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały,
- Uchwałą Nr XLIII/359/18 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 24 kwietnia 2018 r., poprzez dodanie rozdziału „IIIb. Harmonogram realizacji strategii na lata 2018-2019” stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

Wizją Miasta Bielsk Podlaski są aktywni mieszkańcy, otwarci na przedsiębiorczość społecznie i ekonomicznie oraz świadomi własnego dziedzictwa kulturowego.

Celami strategicznymi są:

- wspieranie rodzin i zapobieganie kryzysom,
- rozwój rynku pracy i pomocy osobom bezrobotnym,
- wzmocnienie systemu wsparcia i aktywności osób chorych, starszych, niepełnosprawnych,
- budowanie systemu bezpieczeństwa,
- rozwój infrastruktury i kapitału społecznego.

Strategia zawiera diagnozę sytuacji społecznej, obszary problemowe, cele strategiczne, kierunki niezbędnych działań, sposób realizacji, jej ramy finansowe, wskaźniki realizacji, realizatorów oraz prognozę zmian w zakresie objętym strategią - elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

Zarządzeniem Nr 40/15 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 19 lutego 2015 r. powołano zespół do spraw monitoringu i ewaluacji wdrażania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski na lata 2014-2022.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzona w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej za 2017 r. została przedstawiona przez organ wykonawczy gminy w dniu 24 kwietnia 2018 r. na sesji Nr XLIII Rady Miasta Bielsk Podlaski.

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej cyt. „organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia radzie gminy (...) właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę (...). Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.”

[Akta kontroli, str. 119]

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Miasto Bielsk Podlaski nie prowadzi schronisk, noclegowni, ogrzewalni. Miasto ma zawartą umowę ze Stowarzyszeniem Integracyjnym Wspólnoty Barka w Chudobczycach o kierowanie oraz zapewnienie skierowanym osobom tymczasowego miejsca noclegowego w Schronisku dla bezdomnych, przynajmniej jednego gorącego posiłku oraz w miarę możliwości odzieży i bielizny. Gmina figuruje w rejestrze miejsc, w których zapewnia tymczasowe schronienie w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach.

W okresie kontrolnym jedna osoba została skierowana do ww. schroniska.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5022.1.2018 z 07.05.2018	3. PS.5022.1.2018 z 03.10.2018
2. PS.5022.1.2018 z 04.09.2018	

Zapewnienie posiłków.

Miasto Bielsk Podlaski zapewniało dożywianie osobom potrzebującym w ramach Wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. W okresie kontrolnym przyznawano posiłki dzieciom w szkołach i przedszkolach oraz osobom dorosłym. Nie udzielano pomocy w formie rzeczowej.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5023.3.116.2018 z 16.07.2018	6. PS.5023.1.150.2018 z 12.09.2018
2. PS.5023.3.109.2018 z 22.06.2018	7. PS.5023.3.62.2018 z 16.01.2018
3. PS.5023.3.98.2018 z 16.07.2018	8. PS.5023.3.12.2018 z 04.01.2018
4. PS.5023.3.96.2018 z 14.02.2018	9. PS.5023.2.12.2018 z 09.07.2018
5. PS.5023.3.55.2018 z 05.07.2018	10. PS.5023.2.13.2018 z 18.07.2018

- w aktach sprawy nie odzwierciedlono sytuacji mieszkaniowej osoby bezdomnej (gdzie przebywa, gdzie nocuje itp.), nie rozpatrzono możliwości udzielenia jej schronienia - niezgodnie z art. 106 ust. 1, art. 107 ust. 1 w zw. z art. 48 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 2.**

Ponadto od 2015 roku MOPS uczestniczy w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa. Osoby spełniające kryteria do przyznania pomocy żywnościowej są kierowane do organizacji zajmujących się dystrybucją żywności na terenie miasta Bielsk Podlaski (3 parafie katolickie – żywność pochodzi z CARITAS, 1 parafia prawosławna, Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów w Bielsku Podlaskim i 1 organizacja zrzeszająca emerytów i rencistów – żywność z Banku Żywności).

Zapewnienie ubrania:

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka, gmina zapewnia niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym poprzez przyznanie pomocy w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup odzieży oraz obuwia dostosowanego do potrzeb osób i rodzin oraz adekwatnych do pory roku.

[Akta kontroli, str. 99, 133-134]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wypłacono 342 osobom 2148 świadczeń w postaci zasiłków okresowych. Najniższy zasiłek wyniósł 20 najwyższy 1278,22 zł.

Świadczenia przyznawano, w szczególności z powodu: bezrobocia, bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, alkoholizmu.

[Akta kontroli, str. 102]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5011.27.2018 z 11.06.2018	6. PS.5011.132.2018 z 16.07.2018
2. PS.5011.18.2018 z 05.01.2018	7. PS.5011.156.2018 z 12.10.2018
3. PS.5011.31.2018 z 05.10.2018	8. PS.5011.146.2018 z 22.01.2018
4. PS.5011.14.2018 z 06.07.2018	9. PS.5011.76.2018 z 15.01.2018
5. PS.5011.306.2018 z 12.10.2018	10. PS.5011.249.2018 z 03.07.2018

W okresie kontrolnym nie wypłacano zasiłków okresowych niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym, pobierającą ww. zasiłek.

[Akta kontroli, str.]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przyznano zasiłki celowe 337 osobom (1301 świadczeń). Najniższy zasiłek wyniósł 27,19 zł, najwyższy 530 zł.

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznawano z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem żywności, odzieży, opału. Pomocy udzielano m.in. z powodu: niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezrobocia, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa.

W okresie podlegającym kontroli udzielono 233 osobom (576 świadczeń) pomocy w formie zasiłku celowego przyznanego pod warunkiem zwrotu, na podstawie art. 41 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, najniższy zasiłek wyniósł 50 zł, najwyższy 530 zł. Pomoc przyznawano z przeznaczeniem na zakup żywności, opału oraz pokrycie kosztów dojazdu dziecka na turnus rehabilitacyjny. Pomocy udzielano m.in. z powodu: długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, potrzeby ochrony macierzyństwa.

Ponadto przyznawano świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy), na podstawie ustawy o pomocy społecznej w związku z wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 ustanowionego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. (M.P. z 2015 r. poz. 821). W ramach zadania, pomocą objęto osoby dorosłe oraz dzieci – 290 osób (575 świadczeń). W ww. okresie wysokość miesięcznego najniższego świadczenia wyniosła 50 zł, najwyższego 400 zł.

[Akta kontroli, str. 102]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5012.4.308.2018 z 21.08.2018	6. PS.5012.1.447.2018 z 21.03.2018
2. PS.5012.4.150.2018 z 17.12.2018	7. PS.5012.1.1102.2018 z 18.10.2018
3. PS.5012.4.254.2018 z 14.08.2018	8. PS.5012.2.452.2018 z 12.10.2018
4. PS.5012.1.651.2018 z 21.05.2018	9. PS.5012.2.563.2018 z 14.12.2018
5. PS.5012.1.603.2018 z 08.05.2018	10. PS.5012.2.268.2018 z 18.05.2018

Rada Miasta Bielsk Podlaski podjęła uchwały:

- nr XLI/265/14 z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie warunków udzielenia wsparcia w zakresie dożywiania,
- nr IX/76/15 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

W okresie kontrolnym nie przyznawano pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka z powodu brak zdarzeń o takim charakterze.

[Akta kontroli, str. 100]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek nie przyznawał zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka ze względu na brak takiej potrzeby.

W okresie kontrolnym potwierdzano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1510). Dyrektor Ośrodka posiada upoważnienie Nr 111/2007 z dnia 20.11.2007 do załatwiania spraw i wydawania w imieniu Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. Dyrektor Ośrodka wydał 54 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

[Akta kontroli, str. 100, 133]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.552.36.2018 z 27.09.2018	6. PS.552.11.2018 z 20.03.2018
2. PS.552.2.2018 z 24.01.2018	7. PS.552.17.2018 z 27.04.2018
3. PS.552.3.2018 z 29.01.2018	8. PS.552.43.2018 z 31.12.2018
4. PS.552.9.2018 z 12.03.2018	9. PS.552.40.2018 z 15.11.2018
5. PS.552.14.2018 z 17.04.2018	10. PS.552.8.2018 z 16.02.2018

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

Zadania nie realizowano, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli, str. 133]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Zadania nie realizowano, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli, str. 132-133]

10) świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej

W MOPS pracę socjalną wykonywało 14 pracowników socjalnych. W okresie objętym kontrolą pracą socjalną objęto 1 323 rodziny. W ramach pracy socjalnej w rodzinach borykających się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych lub znajdujących się w szczególnie trudnej lub wyjątkowej sytuacji, prowadzony był wzmożony nadzór i w jego ramach podejmowana systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi, dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami. Pracownicy socjalni prowadzili

wzmoczoną pracę socjalną z 21 rodzinami, w których znajdowało się 60 dzieci. Pracę socjalną pracownicy rejestrowali na formularzu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w zeszytach pracy socjalnej, kartach czynności podejmowanych przez pracowników socjalnych oraz w notatkach służbowych.

Praca socjalna obejmowała w szczególności:

- informowanie o prawie do pomocy społecznej, w tym o warunkach uzyskania świadczeń z pomocy społecznej, diagnozowanie potrzeb osób i rodzin w zakresie pomocy społecznej i innych dziedzin,
- bieżące poradnictwo dla osób i rodzin,
- informowanie o instytucjach zajmujących się pomocą społeczną poza MOPS (kierowanie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim (PCPR), Urząd Miasta w Bielsku Podlaskim w celu uzyskania dodatku mieszkaniowego lub stypendium szkolnego, organizacji pozarządowych i Kościołów),
- przeprowadzanie wywiadów i sporządzanie informacji dla innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu realnych, niezbędnych do życia środków, usług i świadczeń,
- pomoc w kompletowaniu i wypełnianiu dokumentów niezbędnych do przyznania:
 - świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego,
 - świadczeń emerytalnych i rentowych z ZUS, KRUS,
 - dodatków mieszkaniowych,
 - lokali komunalnych z zasobów miasta,
 - stypendium szkolnego,
 - dofinansowania z PFRON,
 - pomocy finansowej z fundacji i stowarzyszeń,
- pomoc w wypełnianiu wniosków o wydanie dowodu osobistego,
- pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu dokumentów w celu orzeczenia niepełnosprawności,
- pomoc w załatwianiu formalności przy kierowaniu do placówek specjalistycznych (m.in. ZOL, ŚDS, DPS),
- motywowanie do podjęcia działań w celu poprawy warunków mieszkaniowych,
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim (MKRPA), a po odbyciu leczenia monitorowanie procesu abstynencji i zachęcanie do zajęć w klubie AA i zachęcanie do sięgania po pomoc w poradni leczenia uzależnień,
- wspieranie osób współuzależnionych i przekazywanie informacji oraz kierowanie do instytucji zajmujących się problemem (głównie Stowarzyszenie FUNDAMENT, MKRPA),
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinach i najbliższym otoczeniu,
- wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie, w tym systematyczne monitorowanie przebiegu Niebieskiej Karty oraz ścisła współpraca w tym zakresie z grupą roboczą,
- pomoc w gospodarowaniu budżetem domowym,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, w tym przedstawianie aktualnych ofert pracy PUP w Bielsku Podlaskim, kierowanie do Centrum Aktywizacji Zawodowej w PUP,
- zachęcanie do udziału w różnych projektach skierowanych do różnych grup społecznych,
- kierowanie wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, o ograniczenie władzy rodzicielskiej,
- opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze,

- kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe, o leczenie psychiatryczne, o umieszczenie w dps bez zgody,
- współpracę z organizacjami zajmującymi się dystrybucją żywności w ramach POPŻ,
- kierowanie dzieci i młodzieży do objęcia pomocą w organizacji wypoczynku przez Urząd Miasta w Bielsku Podlaskim, organizacje pozarządowe i parafie z terenu miasta,
- motywowanie do bieżącego opłacania czynszu, regulowania zadłużeń w opłatach i monitorowanie stanu zadłużenia.

Do realizacji tych zadań podejmowana jest współpraca m.in. z:

- Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim,
- Policją w Bielsku Podlaskim (głównie dzielnicowi),
- Sądem Rejonowym w Bielsku Podlaskim i Prokuraturą Rejonową w Bielsku Podlaskim,
- zespołami kuratorów ds. nieletnich i dla dorosłych,
- pedagogami szkolnymi, wychowawcami szkolnymi i nauczycielami oraz dyrektorami szkół,
- PCPR i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Bielsku Podlaskim,
- przychodniami lekarskimi i ośrodkami zdrowia,
- kościołami i związkami wyznaniowymi,
- Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim,
- ZUS, KRUS i innymi organami emerytalno – rentowymi.

W okresie objętym kontrolą prowadzona była praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny z 1 osobą bezdomną, skierowaną i przebywającą w Schronisku dla Bezdomnych Stowarzyszenia Integracyjnego Wspólnoty Barka w Chudobczycach. Okresowo jest dokonywana ocena kontaktu socjalnego.

Wszelkie informacje, uprawnienia, ogłoszenia są wywieszane na tablicach ogłoszeń w MOPS (dwie na głównym korytarzu, jedna przy kasie i jedna przy pokojach pracowników socjalnych). MOPS posiada własną stronę internetową (<http://www.mopsbielskpodlaski.pl/>) i Biuletyn Informacji Publicznej (<http://bip.mops.um.bielsk.wrotapodlasia.pl/>). Na stronie internetowej są zawarte wszystkie niezbędne informacje na temat zadań realizowanych przez MOPS, a więc uprawnienia, wymagania ustawowe, warunki wypłacania świadczeń. Strona jest na bieżąco aktualizowana, są podawane terminy wypłat wszystkich świadczeń, godziny przyjęć prawnika, są podane numery kontaktowe do Ośrodka.

Mieszkańcy miasta Bielsk Podlaski mogą korzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294) w punkcie w Starostwie Powiatowym w Bielsku Podlaski. Ponadto w MOPS od 2019 r. funkcjonuje Lokalny Punkt Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Białymstoku. Punkt świadczy pomoc pierwszego kontaktu od poniedziałku do czwartku w godzinach od 15:30 do 16:30. Ośrodek jest prowadzony przez Towarzystwo AMICUS.

[Akta kontroli, str. 129-132]

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie kontrolnym, od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. Ośrodek świadczył usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Z usług korzystało – 139 osób.

W MOPS zatrudnionych jest 16 osób realizujących usługi opiekuńcze. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych został ustalony jako równowartość 2% najniższej emerytury - od stycznia do lutego 2018 r. 20 zł, od marca 2018 do lutego 2019 r. 20,60 zł, od marca 2019 r. 22,00 zł. Zakres usług opiekuńczych obejmuje czynności pielęgnacyjne, gospodarcze, opiekuńcze. W II półroczu 2018 MOPS przystąpił do rządowego programu „Opieka 75+”, w

ramach którego otrzymał dotację na dofinansowanie zatrudnienia osób świadczących usługi opiekuńcze. W ramach programu usługami opiekuńczymi objętych zostało 17 osób powyżej 75 roku życia, wypracowanych zostało 651 godzin usług.

W Ośrodku prowadzone są miesięczne karty pracy, w których zapisuje się dane personalne opiekunki, dane osoby nad którą sprawowana jest opieka, liczbę godzin zrealizowanych usług każdego dnia, podpisy oraz datę.

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

[Akta kontroli, str. 101, 128-129]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5025.1.120.2018 z 08.08.2018	4. PS.5025.1.122.2018 z 18.09.2018
2. PS.5025.1.120.2018 z 07.11.2018	5. PS.5025.1.97.2018 z 23.05.2018
3. PS.5025.1.138.2018 z 14.12.2018	

- w sentencjach decyzji administracyjnych dokonano zapisu, cyt.: „Koszt jednej godziny będzie ulegał zmianie wraz z waloryzacją kwoty najniższej emerytury ustalaną przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.” - niezgodnie z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1-5.**

Z danych pozyskanych z ewidencji ludności Urzędu Miasta Bielsk Podlaski z dnia 20 marca 2019 r. wynika, że na terenie miasta zamieszkuje 3546 kobiet w wieku 60+, w tym 1812 samotnych oraz 1628 mężczyzn w wieku 65+, w tym 352 samotnych.

Z bieżącej pracy i rozpoznania środowiska przez pracowników socjalnych oraz sporządzonej zbiorczej informacji z dnia 21 marca 2019 r. wynika, że w chwili obecnej są zaspokojone potrzeby w zakresie objęcia osób usługami opiekuńczymi. Informacje pozyskano od sołtysów, radnych, służb (POZ, Policji), mieszkańców miasta w ramach prowadzonej współpracy oraz rozpoznania środowiska przez pracowników socjalnych.

[Akta kontroli, str. 84-86]

Rada Miasta Bielsk Podlaski Uchwałą Nr XXXI/203/13 z dnia 30 kwietnia 2013 roku określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych

Miasto nie prowadzi mieszkań chronionych w myśl art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka obecnie nie ma takiej potrzeby, ponadto gmina nie ma takich możliwości finansowych do utworzenia takiego mieszkania.

[Akta kontroli, str. 100, 128]

13) dożywianie dzieci

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. Ośrodek realizował pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w związku z przyjętą uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

Posiłki były wydawane w placówkach edukacyjnych (w większości przy szkołach funkcjonują stołówki szkolne). Opłacano posiłki dzieciom uczącym się w szkołach poza miastem Bielsk Podlaski, tj.: w Zespole Szkół w Augustowie, Technikum Leśnym w Białowieży, szkołach w Białymstoku oraz w Różanymstoku. Koszt jednego posiłku w szkołach na terenie miasta Bielsk Podlaski wyniósł 3 zł, zaś placówkach oświatowych poza miastem od 3 zł do 5 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka, szkoły i przedszkola, w których wydawane są posiłki nie dokonują podziałów dzieci korzystających z posiłków, w szczególności żadna placówka nie wywiesza listy korzystających z posiłków finansowanych przez MOPS. Wszystkie dzieci i młodzież w tym samym czasie mają wydawane posiłki w świetlicy lub w stołówkach, otrzymują ten sam jakościowo i wartościowo posiłek. Dzieci nie są dyskryminowane lub napiętnowane w tym zakresie.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. pomocą objęto 308 dzieci, w tym 111 dzieci w wieku do lat 7 oraz 197 uczniów.

Ww. pomoc przyznawano między innymi z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby.

W okresie poddanym kontroli nie odnotowano pomocy w formie udzielenia przez dyrektora placówki posiłku bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

[Akta kontroli, str. 102,]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5023.1.14.2018 z 07.09.2018	6. PS.5023.1.7.2018 z 07.09.2018
2. PS.5023.1.44.2018 z 16.01.2018	7. PS.5023.1.62.2018 z 14.09.2018
3. PS.5023.1.81.2018 z 27.09.2018	8. PS.5023.1.82.2018 z 05.09.2018
4. PS.5023.1.130.2018 z 18.09.2018	9. PS.5023.1.25.2018 z 15.01.2018
5. PS.5023.1.126.2018 z 08.02.2018	10. PS.5023.1.122.2018 z 13.09.2018

Rada Miejska w Bielsku Podlaskim podjęła uchwałę w sprawie dożywiania:
- nr XLI/265/14 z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie warunków udzielania wsparcia w zakresie dożywiania.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W okresie objętym kontrolą sprawione zostały 3 pogrzeby na łączną kwotę 8.601,87 zł, tj.: 2 osobom samotnym, w tym 1 osobie bezdomnej, w jednym przypadku – dzieciom martwo narodzonym. W 3 sprawdzonych przypadkach pochówek zlecono Przedsiębiorstwu Komunalnemu Sp. Z o. o. w Bielsku Podlaskim. W 2 sprawach zebrano niezbędne dokumenty, w szczególności:

- notatki służbowe, w których stwierdza się o braku osób uprawnionych do pochówku,
- akty zgonu,
- pismo z Policji,
- kserokopię wniosku dyrektora Ośrodka do ZUS o zasiłek pogrzebowy, w związku z pobieraniem przez zmarłego świadczenia emerytalnego,
- faktury wystawione przez ww. przedsiębiorstwo.

W jednym przypadku, jak wynika z informacji kierownika Działu Świadczeń, dotyczącym pochówku dzieci martwo narodzonych wszystkie ustalenia związane z zorganizowaniem uroczystości odbywały się na poziomie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim i Ośrodka. MOPS dysponuje tylko

fakturą za wykonaną usługę. Stwierdzono, że nie zastosowano przepisów § 1 i § 2 uchwały Nr X/47/11 Rada Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Miejską Bielsk Podlaski.

[Akta kontroli, str. 101, 126]

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Miasto Bielsk Podlaski kieruje osoby potrzebujące do domu pomocy społecznej i ponosi odpłatność za ich pobyt w tym domu. W okresie kontrolnym 40 osób z terenu gminy przebywało w domach pomocy społecznej (DPS). W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. odpłatność ponoszono za 37 osób, które przebywały w różnych domach, tj.:

- DPS w Brańsku: 15 osób
- DPS w Czerewkach: 2 osoby
- DPS w Garbarach: 6 osób
- DPS w Białymstoku (ul. Baranowicka): 1 osoba
- DPS w Choroszczy: 4 osoby
- DPS w Uhowie: 1 osoba
- DPS w Jałowie: 3 osoby
- PDPS w Siemiatyczach: 2 osoby
- DPS w Kozarzach: 1 osoba
- DPS w Białowieży: 1 osoba
- DPS w Grajewie: 1 osoba

Ponadto 3 osoby ponosiły całkowity koszt pobytu w dps:

- DPS w Brańsku: 1 osoba
- DPS w Czerewkach: 1 osoba
- DPS w Jałowie: 1 osoba.

Przed skierowaniem rozważono zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Obecnie na umieszczenie w DPS oczekują 3 osoby, jedna przebywająca na terenie miasta Białystok (skierowanie do DPS ul. Świerkowa w Białymstoku), dwie osoby oczekują na ustalenie terminu umieszczenia w DPS w Choroszczy. W stosunku do drugiej osoby proponowane były usługi opiekuńcze, ale rodzina i przyjaciele nie przyjęli wsparcia. Trzecia osoba przebywała w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Hajnówce.

[Akta kontroli, str. 90-96, 100-101, 125-126]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5026.1.39.2018 z 25.07.2018	4. PS.5026.2.12.2018 z 12.02.2018
2. PS.5026.2.39.2018 z 25.07.2018	5. PS.5026.1.24.2018 z 15.05.2018
3. PS.5026.1.12.2018 z 12.02.2018	

16) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie kontrolnym Ośrodek udzielił pomocy 11 osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Pomocy udzielano w postaci zasiłków celowych, w tym zasiłku celowego na zakup żywności, zasiłków okresowych i zasiłku stałego, za osobę pobierającą zasiłek stały opłacono również składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W okresie objętym kontrolą nie podejmowano innych działań w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz rodzin pozbawionych wolności, zgodnie z intencją listu z dnia 12 listopada 2015 r. o partnerskiej współpracy między Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej

z Centralnym Zarządem Służby Więziennej. Jak wynika z wyjaśnień dyrektora Ośrodka pracownicy socjalni nawiązują kontakty i współpracę z kuratorami zawodowymi dla dorosłych. Wymianie informacji podlega udzielenie takiej osobie pomocy z funduszu postpenitencjarnego.

[Akta kontroli, str. 101, 124-125]

Dokonano kontroli akt sprawy, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. PS.5012.4.513.2018 z 17.12.2018	6. PS.5011.22.2018 z 04.01.2018
2. PS.5012.1.829.2018 z 05.09.2018	7. PS.5011.203.2018 z 08.02.2018
3. PS.5012.1.266.2018 z 19.02.2018	8. PS.5011.219.2018 z 19.02.2018
4. PS.5012.1.934.2018 z 24.09.2018	9. PS.5011.307.2018 z 24.09.2018
5. PS.5012.1.753.2018 z 25.06.2018	10. PS.5011.272.2018 z 11.06.2018

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Podlaskiemu w formie dokumentu elektronicznego przy pomocy modułu Centralnej Aplikacji Statystycznej w obowiązujących terminach.

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rada Miasta Bielsk Podlaski podjęła Uchwałę XXIX/318/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Bielsk Podlaski na rok 2018. W dziale 852 - pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2018 r. zaplanowano kwotę 1.987.628,00 zł, w tym zaplanowano dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy w wysokości 297.000,00 zł. Po zmianach plan wyniósł 2.051.709,00 zł., w tym dotacja celowa z budżetu państwa 335.000,00 zł. Zrealizowano plan w kwocie 2.027.235,46 zł, w tym 334.227,42 zł z dotacji celowej.

Rada Miasta Bielsk Podlaski podjęła Uchwałę Nr III/20/18 z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Bielsk Podlaski na rok 2019. W dziale 852 - pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2019 r. zaplanowano kwotę 2.060.543,00 zł, w tym zaplanowano dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy w wysokości 292.000,00 zł.

[Akta kontroli, str. 81-82]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. z pomocy w formie zasiłku stałego korzystało 140 osób. Najniższy zasiłek wyniósł 53,40 zł, a najwyższy 645 zł.

Zasiłki przyznawano i wypłacano zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej, tj.: 131 osobom z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz 9 osobom z tytułu wieku.

[Akta kontroli, str. 101]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. PS.5010.43.2018 z 31.10.2018	4. PS.5010.33.2018 z 03.08.2018
2. PS.5010.48.2018 z 30.11.2018	5. PS.5010.33.2018 z 08.10.2018
3. PS.5010.51.2018 z 14.12.2018	

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W okresie objętym kontrolą Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 136 osób pobierających zasiłek stały i niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

[Akta kontroli, str. 101]

V. Realizacja zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przyznano zasiłki specjalne celowe 127 osobom (434 świadczenia), w wysokości najniższej 21,45 zł i najwyższej 506,56 zł.

Ww. pomoc przyznawano między innymi na dofinansowanie kosztów leczenia oraz zakup leków. Pomoc przyznawano z powodu: bezrobocia, długotrwałej choroby oraz niepełnosprawności.

[Akta kontroli, str. 102]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5012.3.427.2018 z 14.12.2018	6. PS.5012.3.416.2018 z 07.12.2018
2. PS.5012.3.420.2018 z 05.12.2018	7. PS.5012.3.382.2018 z 15.11.2018
3. PS.5012.3.348.2018 z 09.10.2018	8. PS.5012.3.312.2018 z 18.09.2018
4. PS.5012.3.150.2018 z 26.04.2018	9. PS.5012.3.329.2018 z 24.09.2018
5. PS.5012.3.262.2018 z 09.08.2018	10. PS.5012.3.340.2018 z 15.10.2018

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie przyznawał pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Akta kontroli str.124]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki

Miasto Bielsk Podlaski nie prowadzi domu pomocy społecznej oraz ośrodka wsparcia.

Miasto kieruje swoich mieszkańców, którzy wymagają zapewnienia całodobowej opieki i pielęgnacji i nie są w stanie sami funkcjonować w środowisku do różnych domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie województwa podlaskiego. W powiecie bielskim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Brańsku.

W przypadku wystąpienia potrzeby ośrodek będzie również kierował osoby do ośrodków wsparcia prowadzonych przez inne organy.

Rada Miasta Bielsk Podlaski uchwałą Nr XLIII/360/18 z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców miasta Bielsk Podlaski

[Akta kontroli, str. 124]

4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka, nie opracowano i nie realizowano projektów socjalnych ze względu na brak potrzeb w tym zakresie. Praca Ośrodka mająca na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym prowadzona była w oparciu o pracę socjalną i plan pomocy ustalony i zatwierdzony każdorazowo podczas przeprowadzanego wywiadu środowiskowego.

[Akta kontroli, str. 119]

5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W okresie podlegającym kontroli nie były podejmowane programy osłonowe. W mieście Bielsk Podlaski są realizowane programy wynikające z innych ustaw, tj.:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018-2020,
- Gminny Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Bielsku Podlaskim na lata 2016 – 2020 – realizatorem jest Urząd Miasta Bielsk Podlaski,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski na lata 2016 – 2020,
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – realizatorem jest Urząd Miasta Bielsk Podlaski,
- Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Bielska Podlaskiego po 60 roku życia na lata 2018-2020 – realizatorem jest Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

[Akta kontroli, str. 124]

6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim (PUP) w zakresie upowszechniania ofert pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach.

Pracownicy socjalni informują osoby zgłaszające się do MOPS o możliwości zapoznania się z aktualnymi ofertami pracy w PUP i korzystania z usług Centrum Aktywizacji Zawodowej. Sami również przeglądają stronę internetową PUP w celu wyszukiwania ofert pracy. Część ogłoszeń jest wywieszana na tablicy informacyjnej MOPS.

W 2018 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy dyrektorem PUP a dyrektorem MOPS w sprawie wdrożenia i funkcjonowania dwukierunkowej wymiany danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej. Dzięki temu wymiana informacji pomiędzy MOPS a PUP odbywa się za pośrednictwem platformy SEPI.

W roku 2018 nie zostało zawarte porozumienie, którym mowa w art. 108 ustawy o pomocy społecznej. Powodem było brak zawartych kontraktów socjalnych wynikających z powyższej regulacji prawnej. Kontrakty socjalne w tym trybie nie były zawierane z powodu braku faktycznych potrzeb w tym zakresie.

W roku 2018 nie było zawarte porozumienie pomiędzy PUP a MOPS dotyczące zasad współpracy w zakresie realizacji Programu Aktywizacji i Integracja.

[Akta kontroli, str. 123-124]

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 15 osób, które świadczyło 11 specjalistów (wg stanu na dzień rozpoczęcia kontroli w ilości 10 osób, w okresie objętym kontrolą było ich 11), w ramach umowy zlecenia.

Jak wynika z wyjaśnień dyrektora Ośrodka koszt jednej godziny od kwietnia 2011 r. do nadal pozostaje bez zmian i wynosi 35 zł. Szczegółowa analiza kosztów usług została dokonana w 2011 r. i uwzględniała wycenę podobnych usług na rynku oraz oczekiwania specjalistów i pozostała niezmienną od tego czasu. Ośrodek takich analiz dokonuje corocznie, obserwując ceny rynkowe oraz poprzez rozmowy indywidualne ze specjalistami zaangażowanymi do świadczenia usług, którzy do tej pory nie zgłaszali i nie zgłaszają

zwiększonych oczekiwań finansowych. Z rozpoznania rynku wynika, że również koszt usług w gminach ościennych, pozostaje na takim samym lub zbliżonym poziomie. W wyniku analiz nie jest planowane w roku 2019 podniesienie kosztu 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

[Akta kontroli str. 101, 121-123]

Usługi świadczone w zakresie określonym w § 2 pkt 1 lit a ww. rozporządzenia, tj. w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Osoby świadczące usługi prowadziły miesięczne karty pracy, w których określono dane personalne osoby wykonującej usługi, termin usługi, czas pracy, ilość wykonanych usług, miesięczny koszt odpłatności za wykonane usługi, podpis oraz potwierdzenia wykonanych usług przez kierownika Działu Świadczeń i Pomocy Środowiskowej. Prowadzona jest również dokumentacja, która wyczerpuje zakres indywidualnej karty klienta, zgodnie z Zasadami organizacji specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi, opracowanymi przez Wojewodę Podlaskiego na podstawie przepisu art. 22 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Rozliczenie następuje w oparciu o miesięczną kartę czasu pracy.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5025.2.12.2018 z 28.03.2018	4. PS.5025.2.7.2018 z 15.10.2018
2. PS.5025.2.12.2018 z 20.09.2018	5. PS.5025.2.9.2018 z 17.07.2018
3. PS.5025.2.15.2018 z 28.12.2018	

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną

W okresie objętym kontrolą miasto nie przyznawało i nie wypłacało zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, ponieważ na terenie gminy nie wystąpiły ww. zdarzenia.

[Akta kontroli, str. 100]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Miasto Bielsk Podlaski prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Kazimierzowskiej 18/2, 17-100 Bielsk Podlaski. Dom ma 30 miejsc, jest placówką o zasięgu lokalnym, obejmujący teren miasta. Miasto Bielsk Podlaski kieruje do domu również mieszkańców gminy Bielsk Podlaski na mocy Porozumienia międzygminnego nr 1/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie powierzenia Miastu Bielsk Podlaski realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wydano 9 decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do korzystania z usług środowiskowego domu samopomocy.

[Akta kontroli, str. 100, 120-121]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS.5027.32.2017 z 13.02.2018
2. PS.5027.28.2018 z 18.07.2018
3. PS.5027.30.2017 z 23.05.2018

4. PS.5027.27.2018 z 10.07.2018
5. PS.5027.27.2018 z 16.11.2018

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

W okresie podlegającym kontroli, tj.: w II półroczu 2018 r. MOPS przystąpił do rządowego Programu „Opieka 75+”, w ramach którego otrzymał dotację na dofinansowanie zatrudnienia osób świadczących usługi opiekuńcze. W ramach programu usługami opiekuńczymi objętych zostało 17 osób powyżej 75 roku życia, wypracowanych zostało 651 godzin usług. Na I półroczu 2019 również został złożony wniosek z zapotrzebowaniem na środki finansowe.

[Akta kontroli, str. 120]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania, nie zgłaszano potrzeb.

[Akta kontroli, str. 120]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania, nie zgłaszano potrzeb.

[Akta kontroli, str. 120]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W okresie objętym kontrolą nie wypłacano wynagrodzenia za sprawowanie opieki, nie zgłaszano potrzeb.

[Akta kontroli, str. 120]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, pod pozycją numer 1/2019.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor jednostki, drugi Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.) kierownikowi jednostki przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; kierownik jednostki składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Kontrolowany:

Bielsk Podlaski 30.05.2019

DYREKTOR

/-/

Anatol Wasiluk

Kontrolujący:

1. Marta Giermaniuk
2. Anna Giesko
3. Ewa Bijak

**MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**

17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kazimierzowska 18/3
REG.050274626.tel./fax 0857305006